

לקוטים וספורים נפלאים

פרשת ראה

ה"אמרי אמת" תמה על לשון הפסוק, שמתחיל בלשון רבים ומסיים בלשון יחיד, והסביר שעל כל אדם מוטלת החובה לחקור ולדרוש את הסיבה לחורבן בית המקדש, כדי לבנותה מחדש.

והלא החורבן בא עקב שנאת חינו, והתיקון לכך הוא

אפוא אהבה ואחדות, וזו כוונת הפסוק "לשכנו תדרשו" - יש לדרוש ולברר למה השכינה הסתלקה מבית המקדש, וזה מפני שהייתם רבים המפלגים לפלגים רבים מחמת שנאת חינו.

וכיצד אפשר לתקן זאת? על ידי "ובאת שמה" - בלשון יחיד, בכוח האחדות, כאיש אחד בלב אחד.

"לא תוכל לאכל בשעריך מעשר דגנך וגו'" (יב, יז)
באר ברש"י: "רבי יהושע בן קרחה אומר: יכול אתה, אבל אינך רשאי", וכן תרגם אונקלוס "לא תוכל לאכול" - "לית לך רשו למיכל".

מדוע כתבה התורה "לא תוכל לאכל" ולא "אל תאכל"? רצתה התורה לרמוז שעל האדם להגיע למדרגה שבה איסור

תורה הופך למציאות שאי אפשר לבצע.

"את הברכה אשר תשמעו... והקללה אם לא

תשמעו... וסרתם מן הדרך" (יא, כז - כח)

מסביר הר"ק בעל הבאר מים חיים זי"ע - אצל הברכה נאמר "אשר תשמעו" אולם אצל הקללה נאמר מלבד "אם לא תשמעו" גם "וסרתם מן הדרך".

ולמה? כי מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה. ולכן "את הברכה - אשר תשמעו", בעד השמיעה בלבד, בעד המחשבה והרצון לקיים מצוות ה' ראויים לברכה.

אבל מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה, ולכן "והקללה אם לא תשמעו... וסרתם מן הדרך", אין הקללה באה על "לא תשמעו" בלבד, על המחשבה הרעה, אלא אם כן יש גם מעשה, "וסרתם מן הדרך"...

"לשכנו תדרשו ובאת שמה" (יב, ה)

אבני דרך לאמונה ובטחון בנבכי החיים ממשנתו המאירה של כ"ק מרן אדמו"ר מספינקא שליט"א.

כל מה שמפריד בינינו לבין בעקיטשע (- קפוטה) חדש, אלה רק כמה מאות שקלים.

אם רק נשיג את הסכום הדרוש נוכל לעבר בין כמה רשתות לקניית בגוד, ולבחר בקלות את הדוגמה, את עבי הסחורה ואת המידה המתאימה לנו.

לא תמיד זה היה כך. לפני אף שמונים או תשעים שנה, באירופה שקדם המלחמה, היה צריך להפריד מסכום כסף גדול ולשלם לחיט מומחה שיתפר את הבעקיטשע במיוחד לפי מדותיו של המזמין.

לא כל אחד היה יכול להרשות לעצמו להפריד מסכום שכזה, ודאי שלא בכל שנה.

אנשים היו מורשים בעקיטשע'ס מאיש לאחיו הצעיר, בנסיון לחשוף מעצמם הוצאה משמעותית כל כך.

אבי מורי ורבי כבוד קדשת אדמו"ר מספינקא זצוק"ל, שהיה אז נער צעיר ויתום מאם, התהלך בבגד עליון ישן ומרפט, ורצה מאד להתחדש בבעקיטשע חדש.

סבו, האדמו"ר מסאסוב זצוק"ל, שהתגורר באותה תקופה בארצות הברית, נהג לשלח לו סכום קטן באפן קבוע, והוא מצידו חסך פרוטה לפרוטה, כדי לממן תפירה של בעקיטשע חדש.

סוף סוף, אחרי תקופה ארוכה של חסכוניות והכנות, הזמנה, מדידות, תפירות ותקונים, התקדש ליל הסדר על העולם ואל בית הכנסת נכנס נער יתום וצעיר, נרגש ושמח, לבוש בבעקיטשע מהדר וחדש, נגוד משוע לבגד הקודם, המיושן והבלוי, שלבש עד לא מכבר.

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש רוזנבוים זצוק"ל

כ"ו בניסן תשע"ז

כאשר הודיעו לרבי משה פיינשטיין זצ"ל על שיחת טלפון מה שההלכה אוסרת, אינו רק אסור לעשות אלא אי אפשר לעשות.

(ע"פ יחי ראובן)

"בנים אתם לה' אלקיכם" (יד, א)

החסיד רבי אברהם מאיר מוורשה, היה בעל תוקע אצל הרה"ק מאלכסנדר, בעל "שמח ישראל". מידי שנה התחנן רבי אברהם מאיר לרבו, שיגלה לו את סוד התקיעות, אך הרבי סירב.

כך מידי שנה, עד אשר בשנתו האחרונה של האדמו"ר, נענה לו ואמר: כעת מוכן אני לגלות לך את סוד התקיעות. הסוד הוא לאהוב כל יהודי! ואיזה יהודי צריך לאהוב? בודאי חושב אתה, שיש לאהוב יהודי שמתפלל מדי יום ביומו, אולי יהודי שמתפלל תפילה אחת בשבת, ושמא יהודי שמתפלל לכל הפחות פעם בשנה ביום הכפורים, אך לא ליהודים אלו כוונתי, באר הרבי את דבריו, כוונתי שיש לאהוב כל יהודי, אפלו יהודי שיוצא מביתו ביום כפור, ורואה שכל החנויות סגורות, הוא שואל את העוברים ושבים: 'מה ארע?' והם עונים לו: 'יום כפור היום!' כששומע זאת, רץ אל ביתו

את ליל הסדר באותה שנה, ערך אבי בצלו של סבו הגדול, רבנו הקדוש ה'חקל יצחק' הי"ד. הסדר היה כמובן המוני. כל אומללי העירות מכל המחוז התקבצו אל תוך שלחן סדר אחד. לצד הנער הצעיר עם הבעקטשע הקדש התישב איש זקן ומסכן.

החקל יצחק נכנס, לבוש בקיטל צחור, והכריז קדש בנעימה זידיטשובאית.

הקשיש האומלל שישב שם בצד, סבל מצננו קשה, ומה עשה אדם בתקופה ההיא, כשממחטות הניר עדין לא הומצאו, ואין לו אפילו פרוטה כדי לשלם על ממחטת בד קבועה? אין לו ברירה אלא, מחילה על התאור, להשתמש בקצה הנסתר של החליפה.

וכן, באמצע אמירת ההגדה, מרגיש הנער משיכה קלה בקצה הבעקטשע הקדש והמהדר, המדיף ניחוח קל של סחורה טרזה ורעננה. הוא לא מספיק להגיב כשהוא מבחין לפתע בבצתה בשכן הקשיש המבולבל, שהשתמש בקצה הבעקטשע הקדש, במקום בבגד הבלוי והישן שלו.

נעצר לרגע את הספור, וננסה להבין את הסיטואציה. והאמת? היא מוכרת לנו מאד, במיוחד בתקופה זו של בין הזמנים. אחרי הכנות מרבות, של שעות, ימים או שבועות, סוף סוף מתגשם החלום הגדול: המשפחה יוצאת יחד לבין הזמנים, התכניה מסדרת לפרטי פרטים, התיקים ארוזים ומוכנים, הכל נראה כל כך מבטיח ונוצץ ומושלם.

הנה, מבטיח לעצמו ראש המשפחה, הנה אנחנו, משפחה מושלמת, משפחה שיודעת לצאת ולאגר כחות בצורה מיחדת, שלמה ורגועה. הנה קצת נחת, אחרי שנה שלמה של עמל ויגיעה.

וכלנו יודעים מה קורה בסוף. כגדל החלום כך עצמת ההתנפצות. לפעמים מספיק כשלון אחד קטן, אחור אחד, מוצר אחד שנשכח בבית, ילד אחד שהגיב בצורה לא צפויה, ריב קטן אחד בין האחים ותחושת השלמות הנוצצת נהרסת ונשחקת עד דק.

וזה לא רק בבין הזמנים. אנשים משקיעים את כל הויתם בשפוף דירה, ברכישה של מוצר חדש, בתתנה של ילד, הם רוצים שהוא יהיה הכי מושלם, הכי חזק, הכי נוצץ, הכי מרשים, מתוך תקנה להשיג תחושת שלמות על ידם.

הם מספרים לעצמם שאם רק יצליחו להפיק את ההפקה המשלמת, אם רק יתחדשו במוצר הכי טוב, או ירשו לעצמם לשלם הון תעצומות הדבר יוכיח שהם באמת טובים, עשירים, מאשרים, מיחדים ושונים באמת.

דחופה מחוץ לארץ, מיהר לקום אך נעצר בפתאומיות והסביר שיש קיר החוסם את המעבר.

התברר כי בחור עמד שם בתפילת שמונה עשרה, ולדידו של רבי משה, איסור ההלכה לעבור כנגד המתפלל יוצר מציאות פיזית ממש כמו קיר.

כיוצא בזה, כשרצו להקל על הרב מבריסק זצ"ל בלבישת בגדיו בזקנותו ולהכניס קודם את הידיים, סירב, שהרי בשולחן ערוך (או"ח סימן ב' סעיף א') נפסק: "ויכניס בו ראשו וזרועותיו", ראשו תחילה ורק אח"כ זרועותיו, ועבורו לא הייתה אפשרות פיזית לפעול אחרת מהכתוב בשולחן ערוך.

כל הלכה בשולחן ערוך צריכה להיות עבורנו גדר שאי אפשר לעבור אותה. אם כתוב בהלכה שאסור לדבר באמצע התפילה, יהודי פשוט לא יכול לדבר.

נדרש מאיתנו דקדוק הלכה ולהיות "לכתחילה". בגשמיות אנו מחפשים תמיד את הכי מהודר לכתחילה עבור חיים של שבעים

שנה, וקל וחומר ברוחניות שהיא לנצח נצחים.

ואומר לאשתו: 'עלינו ללכת היום לבית הכנסת,

לעי"נ האשה החשובה

מרת **מרים יוכבד ב"ר צבי ליבוביץ ע"ה**

כ"א מר חשון תשפ"א

זוכר אני שסבי נהג ללכת לבית הכנסת ביום זה.

"והחסידה והאנפה למינה" (יד, יח)

אך האשה עונה לו: 'טרם בישלתי את ארוחת הצהרים, אין בידי מצרכים משום שהחנויות סגורות'. כששומע זאת, נוטל היהודי כלי ציד, ורוכב על סוסו אל היער, הוא צד ארנבת, ומביא אותה לאשתו, היא מבשלה את הארנבת, והם סועדים ארוחת צהרים.

לאחר מכן נוטל היהודי סכין ומגלח את ראשו, כי לא נאה ללכת לבית הכנסת בשיער מגודל. הוא לוקח את אשתו, ורוכב על סוסו אל עבר ביהכ"נ.

כאשר הוא מגיע אל הפתח, נמלך בדעתו, ואומר: 'רבונו של עולם, אתה יודע שאיני יודע להתפלל מאומה, משום שלא למדו אותי, לשם מה אכנס לבית הכנסת? הוא לוקח את סוסו ושב על עקבותיו, חזרה אל ביתו.

אפילו יהודי כזה, שעבר עבירות כה רבות, ולבסוף אף לא התפלל ביום הכפורים, אפלו אותו צריכים לאהוב!" "הישמח ישראל".

השיב בעל התוקע: "יהודי כזה - רק הרבי יכול לאהוב!" (בישישים חכמה)

אבל אז מגיע רגע אחד, אדם אחד, או כשלוש אחד ומנפץ את מעטה השלמות. במקום להנות מעמלנו ולראות את תשעים ותשעה האחוזים הטובים המלח מתעקש משום מה להתפס דוקא לאחוז הבודד והמאכזב. וכל זה כבר אינו שווה לנו.

מפחיד לחשב על כך, אבל אם כשלוש קטן כל כך, או מוצר אחד שנשכח בבית, או גרוד אחד על ספת העור החדשה, מסגל לזעזע את שלות רוחנו מה זה אומר על השלמות שלנו? שהיא שברירית, לא אמתית, וחסרת בסיס. למה אנחנו נשברים באותם רגעים? למה כל הרגשות צפים בנו?

אין יתכן שאנשים מסגלים להכנס לסערות רגשיות עוצמתיות רק בגלל כשלוש קטן, או נופש משפחתי שלא הצליח, או בגד שהתלכלך?

התשובה לכך עצובה אך נוקבת: התרגלנו להשקיע את כל הכחות שלנו בבניית תדמית של שלמות, כי הסביבה האנושית שבה אנו חיים מציבה סטנדרטים גבוהים בכדי להחשב טובים ושונים.

הרוח הנושבת מעם הסביבה היא: האסטו ביסטו, האסטו נישט ביסטו נישט. (- יש לה אתה שווה, אין לה אתה לא נחשב). הרב הצדיק רבי אשר פרינד זצוק"ל היה מגדיר זאת במשפט אחד: אנשים משתמשים עם כסף שאינו שלהם כדי לקנות חפצים ובגדים שהם כלל לא צריכים כדי למצא חן בעיני אנשים שהם כלל לא אוהבים.

במלים אחרות: הסבה שאנשים מוכנים להשקיע כל כך הרבה בחיצוניות, עד כדי כך שהם חשים מערבות רגשית עמקה עם אותה חיצוניות היא מפני שהם בטוחים שהחיצוניות הזו אכן מסגלת למלא להם חסר פנימי עמוק, ולתת להם תחושת שלמות וערך עצמי מול עצמם או מול הסביבה.

לא פלא אם כן, שברגע של כשלוש, כאשר דבר מה מצליח להעבי על השלמות המדומה הזו, האדם לא מסגל להכיל זאת, והוא כמעט שובר את הכלים.

תמצית חייו הרי מתנפצת מול עיניו. הוא היה בטוח ביכולתו הבלתי נגמרת להצליח ולקדם ענינים והנה מתברר לו שהוא אינו יכול. ואת השבריריות הזו, קשה לו להכיל.

אגב כשלונות: אחת התקוות הכמוסות ביותר של בני האדם היא שלא יכשלו חלילה.

ואם כבר נכשלו הם ינסו להסתיר היטב את הכשלוש, כדי שכמה שפחות אנשים ידעו על כך.

ואם, לדאבונו, כבר נודע כשלונם לרבים? הם ישתמשו בכל התרוצים האפשריים כדי להסביר את עצמם, העיקר שלא לעמוד מול הכשלוש.

מעשר בכל לילה מכל הכסף שהגיע לידו, והקפיד גם שהחסידים יפרישו מעשר.

לרפואת

הילד מאיר אלישע בן רבקה רייזל שיחי' בתוך כל שאר חולי ישראל

הסביר רש"י בפרשת שמיני (יא, יט), מדוע נקראת החסידה בשם זה: "שעושה חסד עם חברותיה".

הנה אמרו חז"ל (ירושלמי בבא מציעא פ"ג ה"ה) שהעכברים הנם רשעים, מאחר ומנהגם שאם אחד מגלה מקום מזון, הוא אוכל, ולאחר מכן קורא לחבריו שיאכלו גם הם.

אם כן, מדוע לחסידה נחשב הדבר לזכות, ואלו העכבר, העושה גם הוא חסד עם חבריו, נקרא רשע?

והתירוץ הוא, שהחסידה עושה חסד עם חברותיה, בזה שנוטלת חלק משלה, ומעניקה אותו לחברותיה, לעומת זאת, העכבר אינו נותן לחבריו משלו, אלא משל אחרים.

לא די בכך שחודר לבתים וגונב את מזונם של האחרים, אלא עוד עושה "חסד" על חשבונם. הרוצה להתחסד, עליו לתת משלו, והנותן משל אחרים, הרי זה רשע.

(מעיינה של תורה) "עשר תעשר" (יד, כד)

הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זצ"ל הקפיד מאוד להפריש

מעשר בכל לילה מכל הכסף שהגיע לידו, והקפיד גם

וסיפר הרה"ח רבי שלמה גפן ז"ל, שפעם הלך והזכיר לטובה אצל האדמו"ר את אחד מבני משפחתו להצלחה בעסקיו. ואמר לו האדמו"ר שיאמר לקרובו להקפיד ולהפריש מעשר מהרווחים שיש לו. נענה ר' שלמה ואמר שהוא מפריש הרבה יותר מחשבון המעשר שלו.

השיב לו האדמו"ר: כוונתי בדברי הייתה שצריך לעשות חשבון מדויק של הכספים, ורישום כל הכנסותיו, ולפי זה יפריש מעשר, ולא סתם בדרך אומדנא - אפילו אם עולה יותר.

ואכן, מני אז והלאה החל האיש לרשום את כל הכנסותיו, והפריש מעשר לפני החשבון, והוטב מצב פרנסתו. (בקדושתו של אהרן)

באחד מבינוסי ירחי כלה של אנשי אגודת ישראל באמריקה, ישבו סולתה ומשמנה של היהדות החרדית באמריקה ובהם גבירים ידועים שם, וגם שם נשמעו טענות ומענות על הפסדי הענק שהיו לאחרונה לגבירים אלה.

פנה הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל אל הטוענים ושאל אותם: האם הפרשתם מעשר כראוי? אתם אלו הטוענים שהפסדתם עשרות ומאות מליוני דולרים, האם תמיד הקפדתם להפריש את כל המעשר שאתם חייבים?

כשהגבירים החלו לגמגם... אמר להם הגראי"ל: אז למי יש לכם טענות, הרי אתם גרמתם לעצמכם את

"נתון תתן לו" (טו, י)

סיפר מרן הראש"ל הרב עובדיה יוסף זצ"ל: מעשה בעני

אחד שבא לפני רבי חיים בן עטר בעל "אור החיים" הקדוש וביקש צדקה.

הסכים הרב לתת לו צדקה, אך בתנאי שיאמר לפניו מילים מן התורה שיש בהן שתי אותיות זהות מחוברות מאות א' ועד אות ת'.

הסכים העני לכך, אך קודם אמר לרב שהאות ע' אינה נכפלת בתורה אלא רק בתהלים, וכך אמר: ומקלך אאר, בשבתך בביתך, מעקה לגגך, או דדו או בן דדו, וישכב במקום ההוא, ווי העמודים, מזוזות ביתך, חח וזוזם, והיו לטטפת, ובחרת בחיים, ככל היוצא מפיו, וללוי אמר, ממלכת כהנים, ושננתם לבניך, ואת רעמסס, התרועע (תהלים), חופף עליו, ויתרוצצו הבנים, חלקת מחקק ספון, וימררו את חייהם, ושש משור. לכשהגיע לאות ת' אמר העני לאור החיים הקדוש, על האות ת' נאמר: "נתן תתן לו" - משמע ששתי נתינות צריך לתת.

נהנה האוה"ח מחכמתו של העני, ונתן לו כפליים.

כתיבה ונתימה טובה

א גוט שבת

לקבלה במייל: LikutimNiflaim@gmail.com